

CONCLUSIONS III JORNADA 2014

UNA MIRADA A LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES MAJORS

L'IMAS ha organitzat un any més la III jornada “Una mirada a la protecció de les persones majors”, en col·laboració amb l'Ajuntament de Palma, el Centre Balears Europa i l'Obra Social de la Caixa, per commemorar el Dia Mundial de la Presa de Consciència de l'Abús i del Maltractament a les persones majors.

Durant la jornada es va reiterar la invisibilitat del fenomen del maltractament, fet que dificulta la seva detecció i abordatge. La persona major que la sol patir amaga aquesta situació per por o vergonya. Moltes vegades, fins i tot, ho justifica per protegir el maltractador, que forma part del seu entorn familiar més proper, fins al punt que normalitza aquesta situació d'abús.

També es va destacar que els professionals també es troben en dificultats per constatar aquest fet i diferenciar si les manifestacions són conseqüència d'un maltractament o d'una malaltia.

- **Jordi Muñoz**, advocat i membre fundador de EIMA, incidí en la importància d'aportar documentació que corrobore els fets i per aquest motiu va exposar recursos legals des de la vessant preventiva i protectora, i recomanacions sobre l'elaboració d'informes i les comunicacions al Ministeri Fiscal.
- **M. Antònia Font i Gregorio Molina**, directora i director de residència pública i privada/concertada respectivament, exposaren la prevenció del maltractament des de la vessant residencial i recalcaren que és bàsica la formació dels professionals. Reiteraren la importància de treballar amb el model d'atenció centrada en la persona, com ja es va exposar a

la jornada anterior; de disposar d'un comitè d'ètica i d'establir els indicadors suficients i necessaris per detectar l'abús i el maltractament.

- **Julia Gallo**, doctora i professora de la UIB, exposà que les persones majors prefereixen continuar vivint en el propi domicili fins i tot en soledat i discapacitat, i abordà les dificultats en les que es troben sense que l'entorn afavoreixi la seva qualitat de vida. En aquests sentit, les ciutats no són "amigables" amb les persones majors, no estan adaptades a les necessitats d'aquest col·lectiu.

També va incidir en el fet que la família té dificultats per mantenir l'actual model d'atenció a les persones majors i que, sense ajudes ni suport, la solidaritat es converteix en obligació. En aquestes situacions, les persones majors poden sentir que molesten o envaeixen l'espai dels seus familiars. A més, hem de tenir present la gran transformació que ha sofert la família en el segle actual, que no afavoreix l'esment a un familiar dependent.

La segona part de la jornada va començar amb la ponència sobre la violència de gènere a les persones majors des de la perspectiva judicial.

- En aquest sentit, **Carlos Izquierdo**, magistrat del jutjat de Violència sobre la Dona, incidí en què les dones majors que pateixen anys de maltractament de forma reiterada són les que menys denuncien i representen el 13% de les víctimes mortals per violència de gènere. La proporció de persones majors maltractades a Espanya és de les més elevades d'Europa.

Entre els factors que contribueixen a la invisibilitat del fenomen de la violència de gènere en les persones majors, podem destacar el silenci, la dependència emocional i econòmica, la manca de salut i el no reconeixement de la pròpia situació de maltractament, així com la manca d'informació sobre assistència i recursos. A més, també podem destacar la desconfiança en el sistema judicial, el sentiment de culpa i la por a perdre l'afecte familiar.

La seva intervenció va concloure destacant que el paper dels professionals de l'àmbit social i socio sanitari és fonamental davant la violència de gènere. La detecció del maltractament, seguiment i evolució; l'orientació i informació a la víctima; l'acompanyament en la presa de decisions; la intervenció sobre

les seqüeles; l'enllaç entre la víctima i el seu entorn familiar, són algunes de les propostes d'actuació que poden servir per al posterior inici del procés judicial en el que s'adopten mesures de protecció immediata per a la víctima.

- Per finalitzar, es va abordar l'atenció a les persones majors en risc de maltractament des de la perspectiva sociosanitària. Des de l'Hospital de Sant Joan de Déu, **Beatriz Fuertes de Gilbert i M. Anabel Recio**, coordinadores mèdica i d'infermeria respectivament, explicaren que el malalt geriàtric acumula molts de factors de risc de maltractament. Davant aquest fet esdevé essencial detectar aquests factors, realitzar una valoració geriàtrica integral, fer un abordatge des d'una perspectiva multidisciplinària, treballar conjuntament i adequar els recursos. En aquest sentit, el centre hospitalari disposa d'un protocol assistencial per sistematitzar i coordinar l'abordatge d'aquest fenomen.
- **Carmen Touza**, professora de la UIB, va tancar la jornada ressaltant la necessitat de reflexionar sobre el model d'intervenció a seguir, incidint en què aquest, vagi precedit sempre per una evidència científica i que s'adapti als recursos disponibles en cada entorn.

Per acabar les conclusions d'aquesta tercera jornada, tant des de la perspectiva psicosocial com sanitària, es destacà la necessitat de la formació i coordinació dels professionals; de formalitzar una guia de detecció i actuació, i l'obligació ètica i legal dels professionals i de la població en general de denunciar l'abús i el maltractament en aquest sector de població tan vulnerable. I també facilitar el procés judicial per poder protegir la víctima i visualitzar aquest fenomen que encara és manté ocult.

Dia Mundial de la Presa de Consciència de l'Abús i del Maltractament a les persones major.

Àrea de Gent Gran. IMAS